

**Királyhegyes Község Önkormányzat
Képviselő-testületi előterjesztés**

2025. november 25.

Tárgy: Királyhegyes Község Önkormányzat 2025-2030. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadása

Előterjesztő: Verebes Anita Ágota, polgármester

Ügyiratszám: Kh/ 60-109 /2025.

Melléklet: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025-2030.

Készítette: Makói Közös Önkormányzati Hivatal
Királyhegyesi kirendeltség

.....
Tamasi Éva
ügyintéző

A döntéshozatal módja: egyszerű / minősített többség

Véleményezésre megküldve: Pénzügyi, Településfejlesztési és Szociális Bizottság

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

.....
dr. Bodnár Gréta sk
jegyző

A napirend előterjesztőjének jóváhagyása:

.....
Verebes Anita Ágota
polgármester

Királyhegyes Község Polgármesterétől

ELŐTERJESZTÉS

Ikt.sz: Kh/60-109/2025.

Tárgy: Királyhegyes Község Önkormányzat
2025-2030. évre szóló Helyi
Esélyegyenlőségi Programjának elfogadása
Melléklet: Helyi Esélyegyenlőségi Program
2025-2030.

**Királyhegyes Község Önkormányzat Képviselő-testülete
Királyhegyes**

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról, mely szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot (a továbbiakban: HEP) fogad el, melynek időarányos megvalósulását, illetve meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni. Az áttekintés kiterjed a lejárt határidejű intézkedések teljesülésére és eredményeinek felmérésére és szükség esetén a HEP-et felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat során a HEP intézkedési tervében rögzített lejárt határidejű és még nem megvalósított intézkedések határidejét az új helyzetnek megfelelően módosítani szükséges.

Királyhegyes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 11/2020. (IV.29.) számú képviselő-testületi határozatával fogadta el öt év időtartamra a korábbi, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit, érvényesülését biztosító HEP-jét, melyet a hatályos jogszabályban szereplő előírásnak megfelelően kétfévente felülvizsgált, s amelynek érvényességi ideje 2025-ben lejárt.

Királyhegyes Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2025-2030. évre szóló HEP-je jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fentiek alapján az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését.

HATÁROZATI JAVASLAT

Királyhegyes Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta Királyhegyes Község Önkormányzat 2025-2030. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját és azt az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Erről értesítést kap:

- Királyhegyes Község Polgármestere
- Makói Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője
- Makói Közös Önkormányzati Hivatal Királyhegyesi Kirendeltség
- Frankó Nikolett Anett – helyi esélyegyenlőségi program mentor
- Irattár

Királyhegyes, 2025. november 20.

Verebes Anita Ágota
Verebes Anita Ágota
polgármester

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Királyhegyes Község
Önkormányzata**

1

2025-2030

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	32
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	44
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	48
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	59
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	59
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	60
1. A HEP IT részletei	60
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	60
Jövőképünk.....	61
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i> Hibal A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
3. Megvalósítás	65
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	65
3.2 A megvalósítás folyamata	65
3.3 Monitoring és visszacsatolás	68
3.4 Nyilvánosság.....	68
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	25
3.6 Érvényesülés, módosítás	69
4. Elfogadás módja és dátuma.....	70

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Királyhegyes Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Királyhegyes, Csongrád megyei település, Makótól 15 km-re helyezkedik el, közel a román határhoz. Lakóinak száma mindössze 592 fő. Nevét a hivatalos feljegyzések már Zsigmond király korában említik. Az alföldi falu mai története 1844-ben kezdődött, amikor a Makó, Apátfalva és Csanádpalota között elterülő pusztára - amely kincstári birtok volt - 60 apátfalvi és Békés megyei zsellércsaládot telepítettek, akik dohánytermesztéssel foglalkoztak. Eredetét tekintve tehát, Királyhegyes telepes falu. Bár története során többször elpusztult, Királyhegyes valamiképpen mindig újjáépült, újjátelepítették. Ennek oka nemcsak a jó termőföld adottsága, hanem az is, hogy az emberek tudnak is bánni vele.

A mezőgazdaságban termesztett növények között kiemelkedik a vörös hagyma, a fokhagyma, búza, kukorica, és az árpa. A település külterületének élővilága gazdag apróvadakban – fácán, vadvacsa, őz – így több társaság is kínál vadászati lehetőséget az idelátogató vendégeknek. A község központjában néhány tekintélyes XIX. századi ház található. 1902-ben a főtéren álló neogótikus stílusú római katolikus templom, és az általános iskola, 1926-ban pedig a községháza, az orvosi rendelő és a plébániahivatal épült fel. Az 1950-es években gazdagodott a község a Művelődési Házsal, 1970-es években az óvoda és könyvtár épülete készült el.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1950-től Királyhegyeshez tartozik a Blaskovich család egykori birtoka, mai nevén Csikóspusztá.

A pusztá nagyobb részét 1772-ben a király báró Harruckern Ferencznek adományozta. A kisebbik részt Apátfalva és Magyarcsanád bérelte a marosi kincstári uradalomtól.

1844-ben erre települt a dohánytermelő közösség, ez lett Kiskirályhegyes (ma: Királyhegyes), a nagyobbik magántulajdonú rész Nagykirályhegyes (ma: Királyhegyes-Csikóspusztá). A báró örökösei Nagykirályhegyest 1789-ben eladták a grófi Keglevich családnak, amelynek egyik tagja zálogba adja Blaskovich Bertalannak. A gazdaságot Bertalan harmadik fia István örökölte. István, és a zombori Rónai Amália házasságából 8 gyermek született. A családi szálát Ernő vitte tovább, akinek 3 gyermeke született a monyorói Urbán Erzsébettel kötött házasságából.

Két fiuk, Ernő - aki (tápiószentmártoni birtokon gazdálkodott) és Péter, aki a nagykirályhegyesi birtok ura volt. 1945-ig ők voltak Nagykirályhegyes utolsó tulajdonosai. Az 1945-ös földosztás után a lebontott urasági épületek anyagából a birtok területén sorra épültek a kis családi házak. 1949-ben a volt major területén gépállomást hoztak létre, ami az 1970-es évekig virágzott, majd hanyatlásnak indult, aztán végleg be is zárt. 1950-ben a tanács rendszer kialakulásával a volt Blaskovics-birtokon lévő települést, Nagy-Királyhegyest Csikóskút-pusztá néven Királyhegyes község közigazgatási területéhez csatolták. Ekkor lakosainak száma 200 fő körül mozgott. Önálló termelőszövetkezete, általános iskolája volt. Ma, lakosainak száma 39 fő, az egykor virágzó kicsi település utcáin többnyire üres, omladozó házak sorakoznak.

Néhányan azért még ilyen körülmények között is megtalálták számításukat, csodálatos természeti értékeit felismerve próbálják újraéleszteni a pusztulásra ítélt települést.

Csikóspusztá, mint természetvédelmi terület:

Csikóspusztá a természet közeli állapotban megmaradt élőhelyek egyike.

1997 óta tájvédelmi terület, a Körös-Maros Nemzeti Park egyik területi egységének, a Csanádi pusztáknak részét alkotja. A Délkelet- Alföld sajátos hangulatú tájain számtalan országos, sőt

nemzetközi jelentőségű természeti érték található. A számtalan itt átvonuló madárfaj közül kiemelhetjük a darut, a kis liliket és a pólingokat amelyeknél a világállomány jelentős része érinti vonulása során az említett nemzeti parki élőhelyeket. Európa híré a tűzok állománya, párzásuk idején sok külföldi kíváncsi a különleges jelenségre. Növényvilága is több természetbúvárt vonz ide.

A természetföldrajzi adottságok, valamint a Körösök és a Maros folyó több ezeréves munkája, természetalkító tevékenysége során kialakult jellegzetes tájszerkezet szükségessé tette e területek egységes természetvédelmi kezelését.

A területre csak a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságának engedélyezésével lehet lépni és fotózni.

Demográfia adatok: az elmúlt 5 év lakó népesség számának alakulását az 1. számú táblázat mutatja.

Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	559	bázis év
2020	546	97,67%
2021	556	101,83%
2022	599	107,73%
2023	585	97,66%
2024	592	101,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség alakulása: a lakosság szám változása, ha kismértékben is, de pozitív értékeket mutatott az elmúlt 5 éves ciklust vizsgálva, 3 évben (2021,2022,2024) nőtt a lakosok száma. A 2019-es bázis évhez képest a lakónépesség 33 fővel nőtt.

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	302	314	616	49,03%	50,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			25	4,06%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	53	52	105	8,60%	8,44%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	13	12	25	2,11%	1,95%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	177	158	335	28,73%	25,65%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	17	15	32	2,76%	2,44%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	42	77	119	6,82%	12,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség nemek szerinti megosztását tekintve a teljes népesség 50,97 %-át teszik ki a nők, a 65 év felettiak között még dominánsabb a nők többsége. Az aktív korú lakosságot tekintve látható, hogy a férfiak vannak minimális többségben. A település törzsét 18-59 év közötti korosztály adja, a 65 év felettiak nagyobb részét teszik ki a lakosságnak, mint a 0-14 éves korosztály, ez is a település elöregedését mutatja.

3. számú táblázat - Öregedési Index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	120	104	115,38%
2020	120	100	120,00%
2021	119	99	120,20%
2022	119	105	113,33%
2023	108	107	100,93%
2024	111	108	102,78%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti két táblázat a település öregedési indexét fejt ki, azt mutatja meg, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 éven felüli személy jut. A számszerű adatokból az látható, hogy a 65 év

felettek lakosságának aránya kedvezőbben alakult az utóbbi években. A 14 év alatti korosztály száma kismértékű növekedést mutat, de még mindig az idősek vannak többségben. A százalékos mutató tükrében látható, hogy településünk növekvő előregedési tendenciát mutat.

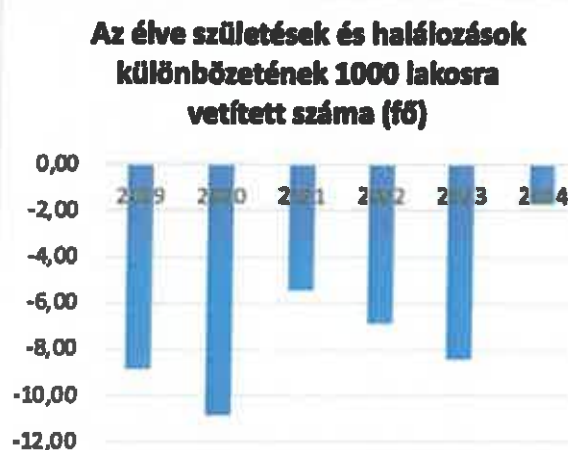
Belföldi bevándorlás tekintetében Királyhegyes pozitív eredményt is tud felmutatni: 2022-ben, és 2024-ben többen telepedtek le, mint ahányan elköltöztek. Az élve születések és halálozások száma aránya már nem ilyen kedvező képet mutat: a halálozások száma meghaladja a születéseket.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	-10,65
2020	-14,48
2021	25,41
2022	8,66
2023	-10,14
2024	8,50

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-8,87
2020	-10,86
2021	-5,44
2022	-6,93
2023	-8,45
2024	-1,70

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

**„Nem elég jóra vágni: a jót akarni kell, és nem elég akarni, de tenni, tenni, tenni kell!”
(Váci Mihály)**

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség mindenkit megillet nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemzeti hovatartozástól, vallástól, családi állapottól függetlenül. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán csak követelmény, hanem településünk hosszú távú érdeke is, ezért minden területen törekedni kell az egyelő bánásmód elvének érvényesítésére, az esélyegyenlőség megteremtésére.

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése a hazai és nemzetközi jogszabályok adta keretek között. Végző célként szeretnénk elérni, hogy minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet minden területén.

Királyhegyes Község Önkormányzata nemcsak a projekt keretében, hanem a mindennapi működése során is a rendelkezésre álló eszközök segítségével igyekszik elősegíteni, hogy a hátrányos helyzetű csoportok helyzete javuljon. Arra törekszik, hogy ezeket a csoportokat ne érje semmilyen hátrányos megkülönböztetés – különös tekintettel a nemre, korra, etnikai hovatartozásra, szociális helyzetre vagy fogyatékosságra-, egyenlő eséllyel kapjanak lehetősége céljaik elérésére.

Királyhegyes Esélyegyenlőségi programja elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Királyhegyes település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Célunk, hogy Királyhegyesen minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás, a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, gyermekjóléti szolgáltatás, oktatás, valamint a kulturális és társadalmi élet területén is.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A program elkészítésénél figyelembe vettük azon alábbi helyi rendeleteket, amelyek a település szociálisan hátrányos helyzetű lakossága problémáinak enyhítésére szolgálnak:

- Királyhegyes Község Önkormányzat Képviselőtestület 8/2021.(XI. 25.) számú önkormányzati rendelete a települési támogatás keretében nyújtott ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól,
- Királyhegyes Község Önkormányzat Képviselőtestület 10/2021.(XI. 25.) számú önkormányzati rendelete a szociális tüzelőanyag támogatás helyi szabályairól,
- Királyhegyes Község Önkormányzat Képviselőtestület 3/2015.(II. 5.) számú önkormányzati rendelete civil szervezetek támogatási rendjéről.

A fenti említett rendeleteken kívül Királyhegyesen nincs kifejezetten az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő szabályozás.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) -még nincs új!

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gazdasági program

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket is.

A gazdasági program legalább adott önkormányzati ciklusra vonatkozik, stratégiai jelentőségű, ezért indokolt annak képviselő-testület általi tárgyalása.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani. Királyhegyes Község Önkormányzata 2024-2029. évi Gazdasági Programja a 36/2025.(IV. 22.) önkormányzati határozattal került elfogadásra.

Települési támogatás keretében nyújtott ellátások

Királyhegyes Község Önkormányzat Képviselőtestület 8/2021.(XI. 25.) számú önkormányzati rendelete rendelkezik a települési támogatás keretében nyújtott ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól. Az önkormányzat szociális rászorultság esetén települési támogatást, lakhatási támogatást, gyógyszerkiadások viseléséhez támogatást, rendkívüli települési támogatást, temetési segély támogatást, valamint köztemetést nyújt. Ezen felül lehetőség nyílik szociális rászorultságtól független pénzügyi és természetbeni rendkívüli települési támogatások megállapítására az alábbiak szerint: gyermeknevelési támogatás, gyermeknap támogatás, nyári táborozás támogatása, úszásoktatás támogatása, gyermekek karácsonyi támogatása, szünidei gyermekétkeztetés támogatása, újszülöttek támogatása, időskorúak támogatása. A közfoglalkoztatási programban termelt zöldségek és gyümölcsök egy része a települési támogatásra jogosultak részére kerül kiosztásra. A támogatási formák rendkívül széleskörűek, a lakosság szinte teljes egészét átfogják, kiemelten kapnak támogatás a gyermekek és az időskorúak.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

1. Makó és Térsége Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás
2. Délkelet-Alföld Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer Létrehozását Célzó Önkormányzati Társulás
3. Nagyér Térségi Szociális Önkormányzati Társulás
4. Makói Kistérség Többcélú Társulás

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása,

- <https://ksh.hu/teruleti-adatok>,
- Nemzeti Munkaügyi Hivatal,
- Helyi Vizual Regiszter,
- <https://nepszamlalas2022.ksh.hu>,
- www.teir.hu,
- Királyhegyes község nyilvántartásai,
- helyi adatgyűjtés.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új keletű jelenség az emberiség történetében, a XX. században jelent meg először. Nem csak egy tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélytük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettség béli és foglalkoztatottság béli hiányosságok, munkahelyek megszűnésére, munkanélküliség, munkaerő-piaci esélyek szűkülésére, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni családi válsághelyzetek.

Következményei: leszakadás, kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások terén, vagyis a társadalmi leszakadás meghatározó részben a szegénységgel összefüggő körülményekből adódik.

Királyhegyes településen a 2022. évi népszámlálás során a népesség 0,8%-a vallotta magát romának, nincs roma nemzetiségi önkormányzatunk. A jelzett népszámlálás során a lakosság 8%-a román nemzetiségűnek vallotta magát, 2024 évben Román Nemzetiségi Önkormányzat alakult meg településünkön.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Településünkön a munkanélküliek aránya magasnak mondható. A jövedelmi helyzet igen polarizált, sokak számára csak a napszám, alkalmi munka nyújt lehetőséget egy alacsony szintű megélhetésre. A gyermekvédelmi és a lakhatási támogatás jogosultságának vizsgálatakor megállapítható, hogy a családok egy részében az egy főre eső jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét, 28.500 Ft-ot. A családok egy része (általában a három, vagy több gyermekesek) szinte csak a gyermekekhez kapcsolódó ellátásokból (családi pótlék, GYES, GYET) él. Településünkön 2024. évben 31 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben közülük 18 gyermek volt hátrányos helyzetű.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Sajnos a családok jövedelmeik felhasználásakor nélkülözik a tervszerűséget, a napi megélhetés biztosítása is gondot okoz.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	49,27	34,21
2020	48,50	35,27
2021	48,11	30,48
2022	48,86	26,25
2023	47,15	25,26
2024	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férflak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	3,85	6,49	5,17%
2020	4,90	7,30	6,10%
2021	2,40	2,76	2,58%
2022	4,83	5,41	5,12%
2023	3,30	5,38	4,34%
2024	4,25	5,85	5,05%

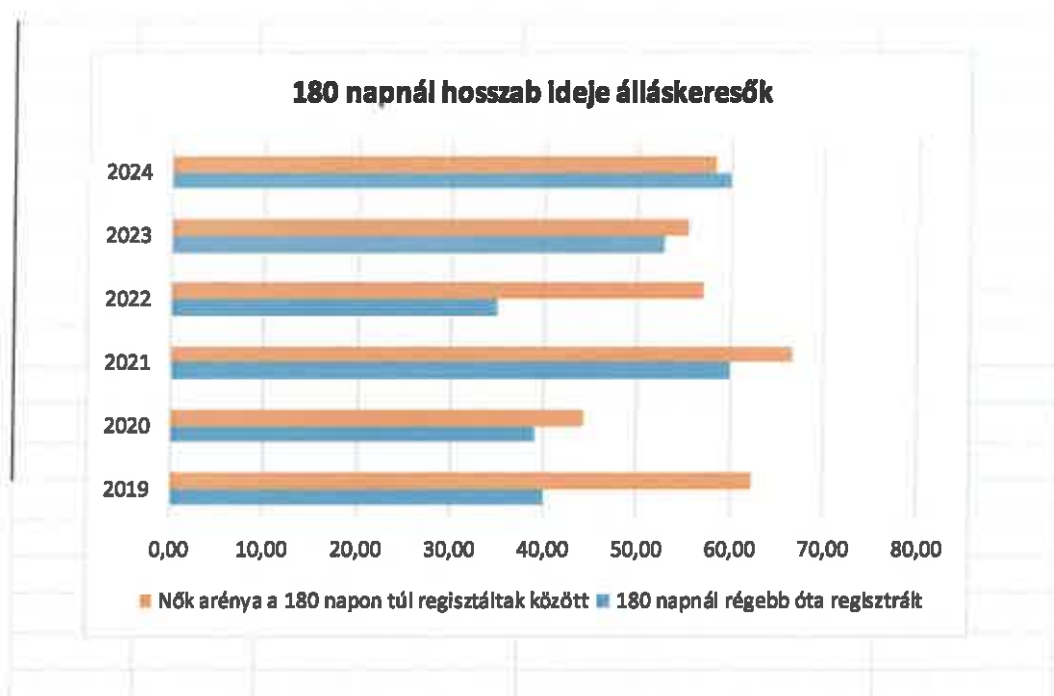
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megállapíthatjuk, hogy Királyhegyesen a munkanélküliek aránya nagy változást nem mutat (átlagosan 5% körüli), 2021-ben volt egy jelentős csökkenés, ekkor 2,58% volt a munkanélküliek aránya. Általános tendencia, hogy arányaiban mindig több a munkanélküli nő, mint a férfi, ez a jellemző a 180 napnál hosszabb ideje álláskeresőknél is.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	20	23	10	20	17	20
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	3,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	5,00%	0,00%	15,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	2,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	30,00%	8,70%	0,00%	0,00%	0,00%	5,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	4,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	5,00%	17,39%	0,00%	5,00%	5,88%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	2,00	1,00	0,00	1,00	1,00
	%	20,00%	8,70%	10,00%	0,00%	5,88%	5,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	1,00	1,00	2,00	4,00	1,00
	%	0,00%	4,35%	10,00%	10,00%	23,53%	5,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	2,00	1,00	1,00	2,00	1,00
	%	15,00%	8,70%	10,00%	5,00%	11,76%	5,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	5,00	0,00	1,00	1,00	2,00
	%	5,00%	21,74%	0,00%	5,00%	5,88%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	3,00	1,00	5,00	1,00	0,00
	%	10,00%	13,04%	10,00%	25,00%	5,88%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	1,00	3,00	5,00	2,00	6,00
	%	5,00%	4,35%	30,00%	25,00%	11,76%	30,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	3,00	3,00	4,00	5,00	5,00
	%	10,00%	13,04%	30,00%	20,00%	29,41%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.2 sz. táblázat a regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők számát mutatja a korcsoportok szerint. A kimutatásból látható, hogy a regisztrált munkanélküliek aránya a 45 év feletti korosztálynál a legmagasabb, minél idősebb valaki, annál nehezebb elhelyezkednie.

- b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;
A foglalkoztatottság hiánya sok esetben összefüggésbe hozható az iskolai végzettséggel is, a munkahelyek egyre nagyobb számban követelik meg legalább az érettségi vizsga megletét, magasabb iskolai végzettséggel, szakképzettséggel könnyebb az elhelyezkedés.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma Iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása Iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános Iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb Iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	20	1	5,00%	10	50,00%	9	45,00%
2020	23	1	4,35%	13	56,52%	9	39,13%
2021	10	0	0,00%	7	70,00%	3	30,00%
2022	20	0	0,00%	9	45,00%	11	55,00%
2023	17	0	0,00%	4	23,53%	13	76,47%
2024	20	1	5,00%	9	45,00%	10	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei:

2011. szeptember 1-től a közfoglalkoztatás új rendszere alakult ki, melynek legfontosabb célja, hogy a közmunkaprogram megszervezésével a munkaerőpiacról kiszorult aktív korú személyek bekapcsolódjanak a munkavilágába. Ez egy átmeneti foglalkoztatás, azzal a céllal, hogy a

közfoglalkoztatott személyek vissza-, illetve bekerüljenek az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatottak száma az utóbbi öt évben jelentősen nem változott, 19-15 fő között mozog. Vizsgálatunk szerint az utóbbi öt évben több mint 20, közfoglalkoztatásból kikerült személynek sikerült elhelyezkednie az elsődleges munkaerő-piacon.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Királyhegyesen még mindig a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, a közfoglalkoztatási program indításával. A helyi munkáltatók egyrészt a kereskedelem (élelmiszerbolt, dohánybolt), másrészt a mezőgazdaság területén fejtik ki tevékenységüket, viszonylag alacsony munkavállalói létszámmal. A munkavállalók nagyobb hányada ingázik, elsősorban Makó jelent potenciális munkavállalási lehetőséget, amely autóval körülbelül 15 percre van Királyhegyestől.

Problémát jelent a drága tömegközlekedés, a Makón működő munkáltatók elsősorban a helyi lakosokra számítnak, így nem kell utazási költségtérítést fizetniük. A saját költségen történő utazás (napi 1.000.-Ft Makó-Királyhegyes viszonylatban) finanszírozása a munkavállalók számára vállalhatatlan kiadást jelent.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Királyhegyesen a fiatalok munkához való hozzáférését a helyi közmunka program és néhány munkahely biztosítja. A legtöbb aktív munkavállaló ingázásra kényszerül.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Településünkön jelenleg nincsenek felnőttképzési programok. 2014-ben került sor utoljára ilyen jellegű képzés megvalósítására a Makó Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának szervezésében.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők, valamint a romák foglalkoztatottságát a közmunkaprogram keretein belül tudja megvalósítani az önkormányzat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Önkormányzatunknál nincs hátrányos megkülönböztetés sem a közfoglalkoztatás, sem pedig más területen.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

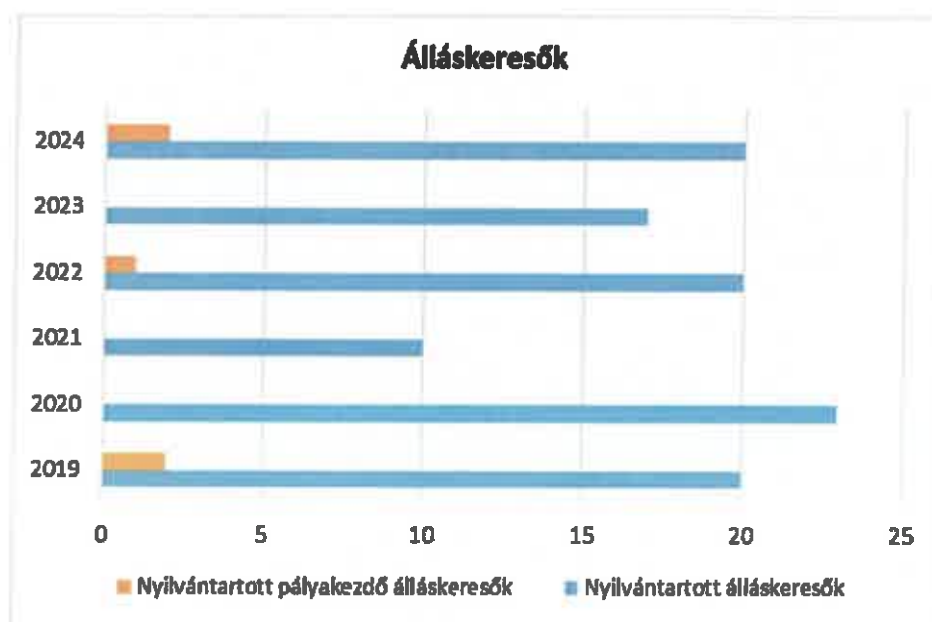
A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei helyben adóttak a könyvtárban, illetve a háztartások zömében. A 2022-es népszámlálás adatai szerint Királyhegyesen a lakosok 77,6%-a végez valamilyen szintű digitális tevékenységet.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
	19	19
	29	18
	23	17
	14	17
	14	16
	16	15

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
	20	2
	23	0
	10	0
	20	1
	17	0
	20	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, , munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresési ellátásban részeseülő	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
0	Fő	-	n.a.	
2019	20	5,97%	6	30,00%
2020	23	7,06%	5	21,74%
2021	10	2,96%	6	60,00%
2022	20	5,33%	7	35,00%
2023	17	4,59%	9	52,94%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	2	10,00%	4	20,85%	8	40,00%
2020	5	21,74%	3	14,87%	10	43,48%
2021	2	20,00%	3	30,80%	8	80,00%
2022	2	10,00%	2	9,50%	9	45,00%
2023	2	11,76%	1	6,35%	11	64,71%
2024	1	-	1	-	9	-

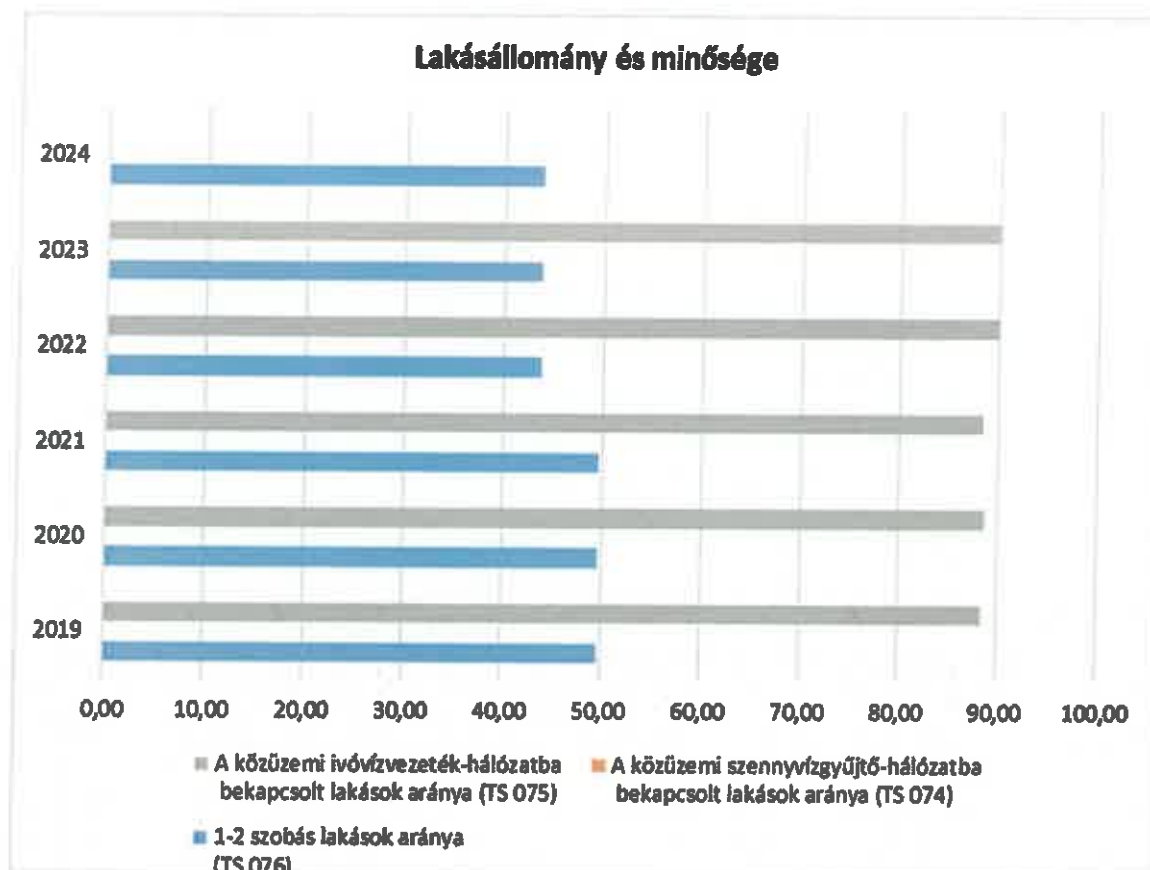
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	4
2020	4
2021	3
2022	3
2023	2
2024	2

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közzemű szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közzemű ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	338	0	0,00	49,70	0,00	88,46
2020	338	0	0,00	49,70	0,00	88,76
2021	338	0	0,00	49,70	0,00	88,46
2022	329	0	0,00	43,77	0,00	89,97
2023	329	0	0,00	43,77	0,00	89,97
2024	329	0	0,00	43,77	n.a.	n.a.

a) bérletlakás-állomány-nem releváns

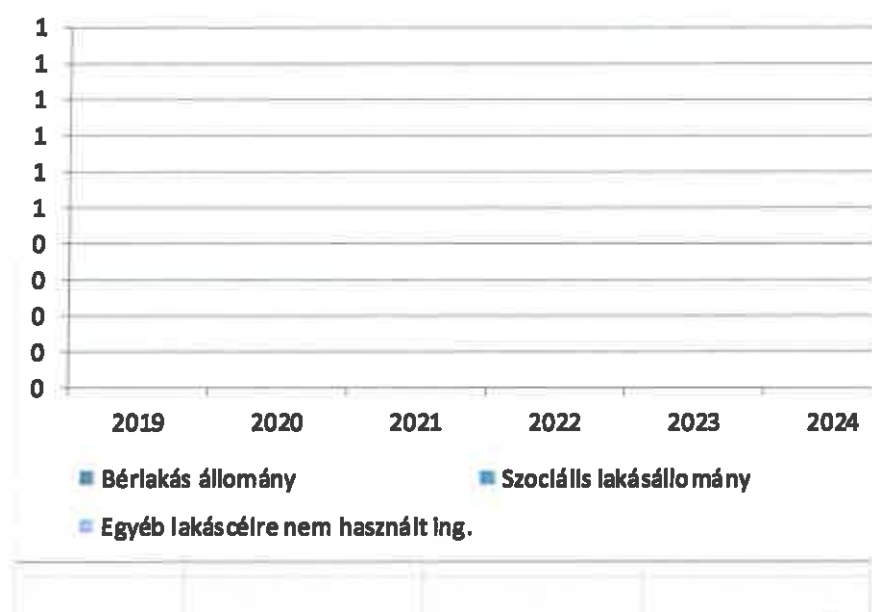
3.4.2. számú táblázat - Bérletlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérletlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2019	338	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	338	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	338	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	329	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	329	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	329	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

b) szociális lakhatás-nem releváns

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok-nem releváns

Bérlakások, szoc. bérlakások és egyéb ingatlanok (db)

e) lakhatást segítő támogatások

A normatív lakásfenntartási támogatást 2016-ban a települési támogatásként biztosított lakhatási támogatás váltotta fel, évente több mint 20 háztartás részesül ebben a támogatásban. A havi támogatási összeg 3.000.-Ft/hó (1-2 személyes háztartás), 5.000.-Ft/hó (3, vagy több személyes háztartás), a megállapított összeg a szolgáltatónak kerül átutalásra. Az önkormányzat 9. éve részt vesz a szociális tüzelőanyag programban, évente átlagosan 45 háztartás jut így ingyen tüzelőhöz.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	57	300
2020	46	291
2021	41	304
2022	44	161
2023	45	290
2024	41	283

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

f) eladósodottság

Az eladósodottságról nincsenek pontos adataink, de a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat családgondozóinak tapasztalataiból tudható, valamint a bírósági végrehajtók által küldött végzésekből kiderül, hogy nagyon sok embert érint ez a probléma. Évek óta megfigyelhető jelenség, hogy a lakosság legszegényebb rétegéhez tartozó emberek egy része uzsorakamatra vesz fel hitelt. Nagyon népszerű egy bizonyos hitel lehetőség is a községben, hiszen könnyen hozzá lehet jutni, és 48 órán belül fizetnek. Ezt a lehetőséget igénybe vevők nem gondolják át, hogy milyen következményekkel jár a hitel felvétele, és hogy a felvett összeg többszörösét kell visszafizetni.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Királyhegyes lakásállománya 2022-es népszámlálás adatai szerint 329 lakóingatlan, ebből 251 a lakott ingatlan. A lakások majdnem 30%-a komfort nélküli. Új lakás építésére már hosszú évek óta nem volt példa Királyhegyesen, inkább a felújítások, karbantartás a jellemző.

Királyhegyesen az infrastruktúra feltételei biztosítottak. A település szinte valamennyi lakásában van villamos energia és az ivóvízellátás is megoldott. A lakások több mint 70%-a kapcsolódott be a gázellátás rendszerébe. A rendszeres hulladékgyűjtés valamennyi háztartásra kiterjed, a szilárd hulladékot hetente szállítják el. Vannak olyan családok, akiknél a rezsiköltség kifizetésének elmaradása miatt a DÉMÁSZ kikapcsolta az áramot, az utóbbi években több pályázati lehetőség is volt ezeknek a problémáknak a megoldására. A családsegítő szolgálat munkatársa segít a családoknak az ehhez kapcsolódó ügyeik intézésében. Településünkön többen átalltak az előrefizetős árammérős kártyára. Ezt az eszközt a védendő fogyasztóknak az egyetemes szolgáltatók kötelesek ingyen felszerelni, a többiek viszont fizetnek érte. Védendő fogyasztó az a személy, aki az Szt. alapján időskorúak járadékban, aktív korúak ellátásában, ápolási díjban, lakásfenntartási támogatásban, a Gyvt. szerint rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül és a szolgáltatónál nyilvántartásba veteti magát.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Királyhegyesen szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény III. fejezete taglalja az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítési területei között az egészségügyi ellátást. Kiemelten foglalkozik az egészségügyi ellátással összefüggésben a diszkrimináció tilalmával. Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell többek között a betegmegelőző programokban, a szűrővizsgálaton való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás stb. során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegség megelőző programokban való részvétel jogát.

A háziorvosi alapszolgáltatást két fő háziorvos látja el, 2 fő asszisztens segítségével. Minden munkanap van rendelés, a délutáni, vagy délelőtti órákban.

Gyógyszertár is működik a faluban, minden munkanap délután tart nyitva egy órát, a tapasztalatok szerint elegendő ennyi nyitvatartási idő az igények kielégítéséhez.

A legközelebbi szakrendelés Makón található, ahol az alábbi szakrendeléseket vehetik igénybe: audiológia, belgyógyászat, bőrgyógyászat, endokrinológia, foglalkozás egészségügyi szakellátás, fül-orr-gégészet, kardiológia, mozgásszervi rehabilitáció, neurológia, pszichiátria, nőgyógyászat, ortopédia, reumatológia, sebészet, szemészet, nefrológia, urológia, tüdőgondozó. Az orvosi ügyelet szintén Makón biztosított.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A ház gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és főfogorvostársak száma (TS 110)	Közfoglalkoztatási igazgatással rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	1	25	3,83
2020	1	0	0	1	22	2,08
2021	1	0	0	1	20	1,42
2022	1	0	0	1	16	1,00
2023	1	0	0	1	14	1,00
2024	1	0	0	1	12	1,33

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, mindenki igénybe veheti az egészségügyi ellátórendszeren keresztül. Óvodai szűrés évente egyszer van, az iskolaorvosi ellátás keretében minden évben és osztályban végeznek szűrővizsgálatot a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Mivel a megelőzés egyik legfontosabb formája a szűréseken való részvétel, az önkormányzatnak hasznos szerepet kell vállalnia elsősorban az 50 év felettiek és a hátrányos helyzetű lakosok szűrővizsgálatának elősegítésében. Az utóbbi időben Királyhegyesen az alábbi – a lakosság számára ingyenes – szűrővizsgálatok voltak: tüdő, emlődaganat, bőrgyógyászat, vércukor, koleszterin, vérnyomás, csontsűrűség, szemészet, ortopédia, orr-fül gége, prosztatata.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A település lakosságának az egészségügyi ellátórendszeren keresztül Makón, Hódmezővásárhelyen, Szegeden biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A helyi közétkeztetést vállalkozó biztosítja a településen, fontos, hogy a minőség megfeleljen az egészséges étrendre vonatkozó elvárásoknak. Azoknak az idős embereknek, akik nem tudnak az ebédért elmenni a gondozónő szállítja minden munkanapon a meleg ebédet.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az iskola mellett lévő foci- és kézilabda pálya egész évben várja a mozogni vágyókat, a sportfoglalkoztatásban lehetőség van önszervező sporttevékenységek végzésére (kondicionáló torna, salsa stb.) Nyári időszakban – az önkormányzat támogatásával – ingyenes úszásoktatásra van lehetőség a makói Hagymatikum fürdőben az alsó tagozatos gyermekeknek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Házi segítségnyújtás keretében kell biztosítani az ellátást igénybevevő személy részére, saját otthonában az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást, amely az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, illetve az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakóköznyezet higiénés körülményeinek megtartásában való közreműködést jelent. A gondozónő segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükséglete saját környezetében életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelő legyen. Jelenleg Királyhegyesen 9 fő veszi igénybe ezt a szolgáltatást.

Szociális étkeztetésben 9 fő részesül lakásra szállítással. Az étkeztetési szolgáltatás nyújtásának célja, a szociálisan rászorulóknak alapvető fiziológiai szükségleteinek kielégítésében való segítségnyújtás. Az étkeztetés szolgáltatás feladata, hogy gondoskodik azon szociálisan rászorultak legalább egyszeri meleg étkezéséről, akik önmaguk, illetve eltartottjuk részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, hajléktalanságuk miatt.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs. Ezeket az ellátásokat Makón, Óföldsékon, Szegeden, Ásotthalmon, Nagymágocson lehet igénybe venni.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A helyi általános iskolás gyermekek részére negyedévente tájékoztató előadást tart a Makói Rendőrkapitányság munkatársa a témakörben.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érint.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat működése (eseti gondozás, tanácsadás, segítség a hivatalos ügyek intézéséhez stb.) nagyban hozzájárul a hátrányos helyzetű gyermekek szociális helyzetének javításához. Az óvodai nevelésben a fogyatékos gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus foglalkozik. Az általános iskolai oktatásban is elérhető a fogyatékos gyermekek számára a gyógypedagógiai oktatás. A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a három, vagy több gyermekesek, a tartósan beteg gyermeket nevelők, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyvellátás, ingyenes étkezés, vagy a térítési díjukhoz az 50%-os kedvezmény. Királyhegyes Községi Önkormányzat 2008. év óta – állami támogatás igénybevételével – biztosítja a nyári gyermekétkeztetés lehetőségét a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos helyzetű gyermekek számára.

Népkonyhai szolgáltatás nincs a településünkön.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Királyhegyesen több civil szervezet és nem bejegyzett, önkéntes szerveződésen alapuló klub működik. Királyhegyesért Közalapítvány: a közalapítvány Királyhegyes Községi Önkormányzat Képviselőtestületének kezdeményezésére jött létre 1996-ban, alaptőkéjét az önkormányzat biztosította. Célkitűzései: a község gyermekintézményeinek, sport és szabadidős tevékenységének, valamint önszerveződő civil csoportok anyagi támogatása. Az elmúlt esztendőknél során, számos olyan kezdeményezésnek voltak anyagi, illetve erkölcsi támogatói, amely kis közösségünk összetartozását kívánta szolgálni (segítség a falunap szervezésében, újszülöttek, házassági évfordulót ünneplők megajándékozása, kulturális rendezvények támogatása). A Királyhegyesi Nyugdíjas Klub 1984-ben alakult meg. Heti rendszerességgel tartanak klubfoglalkozásokat, szerveznek kirándulásokat, színházlátogatásokat, jeles napok megünneplését. Térségi fórumokat, összejöveteleket szerveznek, közösségi életet teremtenek a faluban élő nyugdíjasok számára. A Királyhegyesi Polgárőr Szervezet az: egyesület a Csongrád Megyei Polgárőr Szövetséggel szinte egy időben alakult. 1991. február 13.-án. A kis létszámú szervezetből mostanra már 22 fős polgárőr egyesületté fejlődött fel. Tagjai önkéntesek, ügyeletet tartanak hetente 3 alkalommal 2-2 fő részvételével Királyhegyes község területén, Csikópuszta külterületén, nyáron a környező határban. Biztosítják az ünnepek, rendezvények zavartalan lebonyolítását.

Hegyesi Dalkör: a Királyhegyesiek régi vágya volt a népdalkörük újraélesztése. A Hegyesi Hírekben megjelent felhívásra 2001 februárjában 18 alapító tag részvételével megalakult a Hegyesi Dalkör.

Céljaik:

- Hagyományörzés
- Közösségi összetartás újra élesztése
- Helyi népdalkincsünk felkutatása
- Más tájegységek népdalkincsének megismerése
- Helyi kulturális rendezvényeken való fellépés
- Környező települések rendezvényein való részvétel, községünk képviselete
- Regionális versenyekre való benevezés. Elismeréseik: Országos és Térségi Népzenei Minősítő versenyen, országos ezüst és arany fokozat elnyerése.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (Intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
	nem	153	1

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
Nem jellemzőek a konfliktusok.
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az adományozásnak már hagyományai vannak Királyhegyesen, a település lakói, vállalkozói rendszeresen segítik adományaikkal az óvoda és az iskola működését, valamint a hátrányos helyzetű családokat, egyedül élőket. Egy fő vállalkozó a Magyar Vöröskereszt közreműködésével rendszeresen segíti élelmiszeradományokkal és ruhákkal a helyi lakosokat.

A közoktatási törvény előírja a közösségi élet egyik hatékony formáját, a tanuló által önként választott társadalmi tevékenységet. Az érettségi vizsga megkezdésének feltétele, hogy a tanuló 60 óra önként választott igazolt társadalmi tevékenységet végezzen. Várható, hogy egyre több gyermek és fiatal fog önkéntes munkára jelentkezni az önkormányzathoz.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

Királyhegyesen a Nyugdíjas Egyesület és a Hegyesi Dalkör önszerveződő csoportként működik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs a településen roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elszegényedő, nélkülöző családok	Alapvető élelmiszerek, tisztasági szerek, ruházat rendszeres eljuttatása a családoknak
Alacsony iskolai végzettséggel, képzettséggel nehezebb elhelyezkedni a munkaerő-piacon	Munkaerő-piaci szolgáltatások kapcsolattartás a foglalkoztatási osztállyal, képzőszervekkel pályázati lehetőségek kutatása

„Minden felnőtt volt egyszer gyerek, és felnőtt majd az új generáció, többet s jobban törődjenek velünk, mert eljön a nap, amikor mi is felnövünk” (Bródy János)

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	302	314	616	49,03%	50,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			25	4,06%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	53	52	105	8,60%	8,44%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	13	12	25	2,11%	1,95%

Forrás: TelR, KSH Tstar

Településünkön 2022-ben az állandó lakos 616 fő volt, gyermekek száma: 130 fő (21%), 0-2 éves: 25 fő, 0-14 éves: 105 fő, 15-17 éves: 25 fő.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Királyhegyesen is találkozhatunk a gyermekszegénység problémájával. Vannak gyermekek, akik szinte csak az óvodában, iskolában, a nyári gyermekétkeztetés keretében jutnak meleg ételhez. Jelentős azoknak a családoknak a száma is, akiknek csak a gyermekek után járó ellátások (családi pótlék, GYED, GYES) jelentenek állandó jövedelmet.

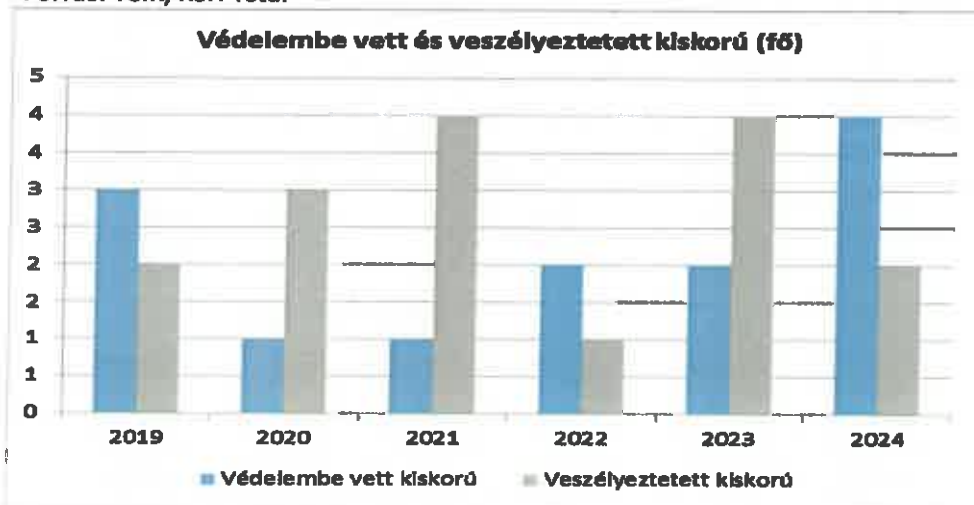
A tartós munkanélküliség mentálisan is tönkretesz a családokat. Az emberek alkoholizmusba, depresszióba menekülnek. A szegénység, munkanélküliség következtében kialakult családi funkciózavarok, mentálhigiéniai problémák közvetlen hatással vannak a gyermek fejlődésére. A társadalmi következtelenségek kihatnak a család életére, amely nem tudja megvalósítani tápláló, biztonságot nyújtó funkcióját. A fenti problémák tükröződnek a gyermek teljesítményében, viselkedésében, beszédkulturájában. A gyermekek személyiségfejlődésére ezen kívül veszélyt jelentenek még, és erős hatásokat gyakorolnak a média erőszakot sugárzó műsorai is. A szülők többsége nem szelektálja a műsorokat, a gyermekek válogatás nélkül megnézhetnek mindent. Az erkölcsi értékek meglazulás tetten érhető a családok életében, életvitelében.

Királyhegyesen a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait 2025. január 1-től a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény látja el, 1 fő családgondozó segítségével. A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás alapintézkedése. Ha a veszélyeztetett gyermek részére a megfelelő körülmények a családon belül is biztosíthatók, de az alapellátások önkéntes igénybevétele nem

vezet eredményre a gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi. A védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek számát az alábbi táblázat mutatja:

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	3	2
2020	1	3
2021	1	4
2022	2	1
2023	2	4
2024	4	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultságot állapít meg. A jogosultság vizsgálata során sor kerül a jövedelmi és a vagyon helyzet vizsgálatára. A jogosultsághoz kapcsolódó ingyenes étkeztetés és ingyenes tankönyv, valamint pénzügyi támogatás nagy segítséget nyújt a családoknak.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	45
2020	36

2021	36
2022	31
2023	27
2024	30

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Az önkormányzat folyamatosan támogatja a gyermeket nevelő családokat az alábbi támogatási formákkal: gyermeknevelési támogatás, gyermeknapi támogatás, nyári táborozás támogatása, úszásoktatás támogatása, gyermekek karácsonyi támogatása, szünidei gyermekétkeztetés támogatása, újszülöttek támogatása. A mezőgazdasági közfoglalkoztatási programban megtermelt zöldségek és gyümölcsök egy részét az RGYK-ra jogosultak kapják. Az önkormányzat 2025-ben csatlakozott a Bursa ösztöndíjrendszerhez, hogy támogassa a nappali tagozaton felsőfokú iskolai tanulmányokat folytatókat.

4.1.3. számú táblázat – Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	2	2

2022	1	2	3
2023	1	2	3
2024	2	2	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben résztvevők jellemzői

A helyi tagintézménybe járó gyermekekről vannak adatainak (nagyon sok királyhegyesi gyermek Makóra jár általános iskola). A királyhegyesi tagintézménybe (1-4 osztály) jelenleg 11 fő jár: 7 gyermek ingyen étkezik (RGYK-ra jogosult), 2 gyermek 50%-os kedvezményben részesül (3 vagy több gyermekes család). Az állami támogatás összege nem fedezi az étkezés költségeit, ezt az önkormányzat egészíti ki.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai uttatásokban résztvevők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban résztvevők száma	Óvodáztatási támogatásban résztvevők száma	Nyári étkeztetésben résztvevők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A népességnyilvántartás adatai szerint egy magyar állampolgársággal nem rendelkező kiskorú személynek van bejelentett lakcíme Királyhegyesen, életvitelszerűen több éve nem tartózkodik a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Pontos adat nem ismert.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Királyhegyesen nem található szegregált, vagy telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Királyhegyesen a védőnő hetente egy nap látja el a terhes- és csecsemőgondozási feladatok mellett az iskolai-, óvodai védőnői feladatokat is.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	1	15	15,00
2020	1	20	20,00
2021	1	17.	17.00
2022	1	14	14.00
2023	1	18	18,00
2024	1	15	15,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az önkormányzat képviselőtestülete a felnőttek és gyermekek részére egy egészségügyi alapellátási, vegyes körzetet alakított ki, a hét minden munkanapján van rendelés. Makón van állandó gyermekorvosi szakrendelés.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.
2024	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 –es korig speciális egészségügyi ellátás szűrővizsgálatokban merül ki, a kiszűrt gyermekek szakvizsgálatra vannak tovább küldve. Az óvodában fejlesztő pedagógus, logopédus és gyógytornász foglalkozik a gyermekekkel.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, amely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót. Célja és feladata a gyermek testi, lelki egészségének, a családban történő nevelésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat családgondozója heti egy alkalommal hétfőn látja el gyermekvédelmi feladatait a településen. A munkatársat bárki felkeresheti problémájával, ez bevett gyakorlat a településen.

A gyermekjóléti szolgálat összehangolva más gyermekeket ellátó intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez, működteti a jelzőrendszert. Még a veszélyeztetettség kialakulása előtt megpróbál kapcsolatba lépni a családdal, kideríteni a probléma okát, és segítséget nyújtani annak megoldásához. A gyermekjóléti alapellátás körébe tartozik minden olyan, a gyermekvédelem körébe sorolt szociális segítő szolgáltatás, amely a gyermek családban történő nevelését támogatja.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Királyhegyesen nincs bölcsődei ellátás.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődél férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődél férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődél férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődél férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem hatáskörébe lényegében beletartozik a gyermek születésétől a felnőtté válásáig minden az ő érdekében vele és körülötte a családban, óvodában, iskolában, illetve a társadalom minden területén történik. Védelembe vételre akkor kerül sor, ha szülő, vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi, kirendeli a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját és a veszélyeztetettség okának megszüntetésére intézkedést tesz. A családgondozó a gyermekre vonatkozóan egyéni gondozási-nevelési tervet készít. Amennyiben a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése sikertelen volt és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése, vagy a védelembe vétel már két éve fennáll és nem sikerült megszüntetni a gyermek veszélyeztetettségét a gyermek elhelyezésére tesz a szolgálat javaslatot.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Királyhegyesen nem működik krízisközpont, krízishelyzetben a gyermekjóléti szolgálat a megfelelő intézményekkel együttműködve segíti a családot.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek számára a sportolási, mozgási lehetőség folyamatosan biztosított. Az óvoda jól felszerelt kültéri játékokkal, az iskola sportfoglalkoztatóval és kézilabda pályával rendelkezik. Mindenki számára használható a kültéri focipálya, mely kora tavasztól késő ősziig nyújt sportolási lehetőséget. Modern, jól felszerelt, 2008-ban átadott, majd 2023-ban felújított játszótérünk nagyon népszerű a kisgyermekek körében. A közművelődési munkatárs rendszeresen szervez programokat a gyermekek részére. 1

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A helyben működő óvodában és általános iskolában minden gyermek számára adott a napi háromszori étkezés lehetősége, a gyermekek túlnyomó része ezt ingyen, vagy 50%-os kedvezményrel veheti igénybe. A nyári szünetben már évek óta a nyári gyermekétkeztetés keretében az önkormányzat meleg ebéddel látja el a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos helyzetű gyermekeket.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A kultúrák között a programok szervezői semmilyen különbséget nem tesznek.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés nem jellemző a szolgáltatások nyújtásakor.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A hátrányok kompenzálására az önkormányzat az alábbi támogatásokat nyújtja a gyermekeket nevelőknek: gyermeknevelési támogatás, gyermeknap támogatás, nyári táborozás támogatása, úszásoktatás támogatása, gyermekek karácsonyi támogatása, szünidei gyermekétkeztetés támogatása, újszülöttek támogatása, természetbeni támogatás (zöldség, gyümölcs évente többször).

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Királyhegyesen biztosított az érintett gyermekek óvodai, 1-4 osztályos általános iskolai ellátása. A hátrányos helyzetű, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekekre a közoktatási intézményekben fokozottabban odafigyelnek a pedagógusok és szükség esetén észrevételeiket továbbítják a gyermekjóléti szolgálat felé, amely felkeresi a családokat és lehetőségeihez mérten támogatást nyújt számukra. Az iskolában délután napközis csoport működik, annak érdekében, hogy a tanulók délutáni felügyelete és a másnapra történő felkészítés megoldott legyen. Hetente foglalkozik gyógypedagógus, gyógy-testnevelő, iskola pszichológus a gyermekekkel.

A királyhegyesi tagintézménybe járó gyermekek részt vesznek a Lázár Ervin programban, rendszeresen járnak kulturális és sport rendezvényekre (színház, bábszínház, sportversenyek). Az óvodában is gyakran tartanak családi napokat, kirándulásokat. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára Makón működik speciális iskola.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	22	5	22,73
2020	18	1	5,56
2021	23	7	30,43
2022	24	5	20,83
2023	24	4	16,67
2024	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	4	25,00
2020	n.a.	6	30,00
2021	n.a.	5	25,00
2022	n.a.	6	42,86
2023	n.a.	10	16,39
2024	n.a.	11	17,46

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	27	0
2020	27	0
2021	27	0
2022	22	0
2023	14	0
2024	15	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Különös odafigyelést igényelnek a rossz szociális és lakhatási körülmények közt, széthulló családokban élő, a család életmódja miatt veszélyeztetett, valamint a fogyatékkal élő gyermekek, óvodások, iskolások. Beintegrálás, esélyegyenlőség biztosítása (iskolai felszerelés biztosítása, ruhaosztás), sajátos nevelési igény: külön gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskola pszichológus foglalkozik velük, differenciált foglalkozás a képességeiknek megfelelően.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógyypedagógiai neveléssel együtt (TS 080)	Óvodai férőhelyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 080)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 080)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógyypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógyypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNi gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportba jutó gyermekek száma (TS 089)
	db	db	db	db	fg	db	fg	fg
2019	n.a.	1	30	1	22	0	0	22
2020	n.a.	1	25	1	18	0	0	18
2021	n.a.	1	25	1	28	0	0	28
2022	n.a.	1	25	1	24	0	0	24
2023	n.a.	1	25	1	24	0	0	24
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógyypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógyypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógyypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat- ellátási helyek száma (gyógyypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógyypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fg	%
2019	0	1	1	16,00	0,00
2020	0	1	1	20,00	10,00
2021	0	1	1	20,00	5,00
2022	0	1	1	14,00	0,00
2023	0	1	1	13,00	0,00
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A hátrányos megkülönböztetés intézményeinkben nem jellemző.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A helyi intézményben a felzárkóztatás kerül előtérbe, de van tehetséggondozás, versenyekre felkészítés is. Házi, térségi és városi versenyeken többször részt vettek a királyhegyesi iskolások.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Képességhez mérten egyéni foglalkozások, korrepetálás, versenyekre, felvételire felkészítés.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	32
2020	n.a.	n.a.	n.a.	27
2021	n.a.	n.a.	n.a.	20
2022	n.a.	n.a.	n.a.	21
2023	n.a.	n.a.	n.a.	13
2024	n.a.	n.a.	n.a.	10

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása	Prevenációs programok szervezése a hátrányos helyzetű gyermekek részére
Nyári szünetben céltalan, csavargó gyermekek	Nyári szabadidős programok szervezésével közösségi élmények szerzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férflak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	3,85	6,49	5,17%
2020	4,9	7,3	6,10%
2021	2,4	2,76	2,58%
2022	4,83	5,41	5,12%
2023	3,3	5,38	4,34%
2024	4,25	5,85	5,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott
álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	40	62,5
2020	39,13	44,44
2021	60	66,67
2022	35	57,14
2023	52,94	55,56
2024	60	58,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	20	2
2020	23	0
2021	10	0
2022	20	1
2023	17	0
2024	20	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Helyi adatgyűjtésünk célja, hogy bemutassuk, az aktív korú lakosságból milyen arányban érinti a munkanélküliség, a képzettség hiánya és az esetleges hátrányos megkülönböztetés a nőket. A mindennapos tapasztalatok azt mutatják, hogy a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők, a változó képzettségi követelmények; a pályakezdők; a szakmai tapasztalat hiánya; a gyeden, gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt. A táblázatok adataiból is látható, hogy a munkanélküliek körében nagyon arányban vannak jelen a nők.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Jelenleg nincs képzési, átképzési program Királyhegyesen.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Királyhegyesen magas a legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkező nők száma, amely önmagában is nehezíti az elhelyezkedést a munkaerő-piacon.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

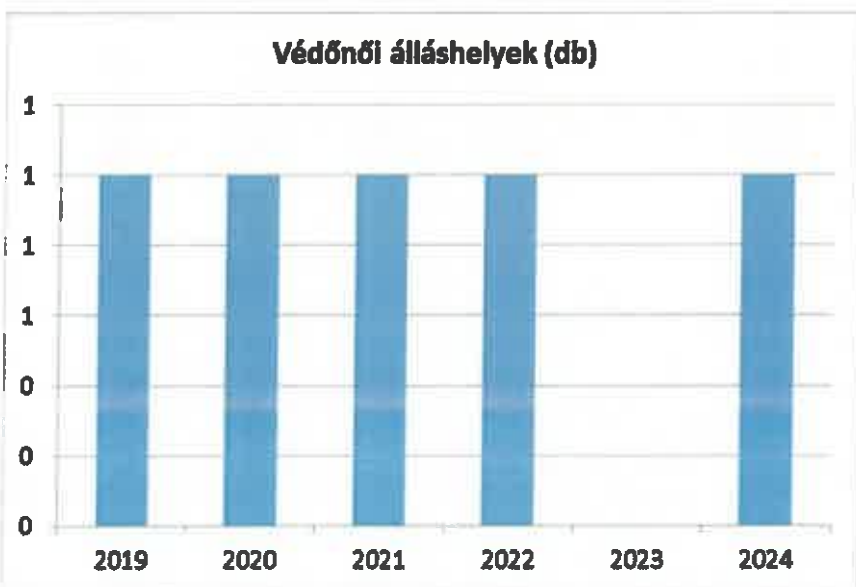
A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. A Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyeket képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, a családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is.

Településünkön nem igazán lehet érezni a bérkülönbségeket férfiak és nők között. A legtöbb helyi vállalkozás minimálbérre szerződött dolgozóit. A szellemi foglalkozásúak körében magasabb a nők aránya, míg a fizikai munkát végzők nagy része férfi. A bérek alakulását sokkal inkább a betöltött munkakör és az ehhez szükséges végzettség határozza meg. A közfoglalkoztatás és a közszféra bérei pedig központilag szabályozottak.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-
2024	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A család, háztartási, magánéleti feladatok leginkább a nőket terhelik. A kisgyermekes családoknál elhelyezkedési problémát, és a munkahelyi feladatok megoldását nagyban befolyásolja a bölcsőde ill. óvoda megléte. Királyhegyesen a kisgyermekek óvodai és iskolai elhelyezése megoldott, a településen bölcsőde nincs.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai tevékenységében jelenik meg. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások alkalmával. Ezen felül a szociális juttatások megismerésében, nyomtatványok kitöltésében is segítséget kapnak a leendő szülők. A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból, vagy gondatlanságból veszélyeztetett gyermek nyomon követésére és a társzervekkel való kapcsolat felvételére.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nőket érintő erőszakos eseményekről, családon belüli erőszakról nincs információnk, további információgyűjtés szükséges, a családon belüli erőszak azonban sokkal jelentősebb mértékben létező probléma, mint gondolnánk. Sajnos jellemző, hogy az erőszakos cselekményeket elszenvedett áldozatok nem mernek segítséget kérni és ezzel még nehezebb helyzetbe kerülnek.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Makó városban két családok átmeneti otthona működik, amely 1 évre biztosítja a családok elhelyezését.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A Királyhegyesen működő civil szervezetek élén jórészt nők állnak. Ugyanez igaz a helyi intézményekre, önkormányzatra, az óvoda, az iskola dolgozóira, a közfoglalkoztatásban is nagyobb a nők aránya. Jelenlétük nélkülözhetetlen a település közösségi programjainak szervezésében, hagyományok megteremtésében, ápolásában.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nőket ért erőszak/családon belüli erőszak – információhiány	Tájékoztatás, figyelemfelhívó programok szervezése
Gyermekvállalás után/mellett nehéz visszajutás a munkaerőpiacra	Családos nők elhelyezkedését elősegítő pályázatok, programok felkutatása és az érintettek informálása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

„Az idősek zöme tudja, milyen fiatalnak és tudatlannak lenni. De nincs olyan fiatal, aki tudná, milyen öregnek és bölcsnek lenni.”

/Sir Harold Macmillan/

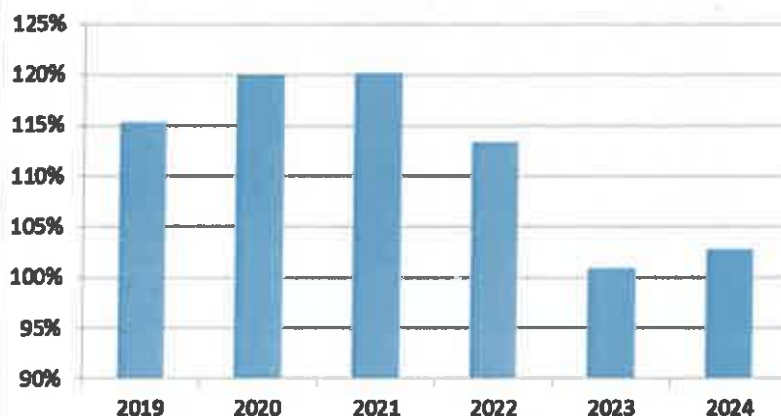
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési Index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési Index % (TS 030)
2019	120	104	115,38%
2020	120	100	120,00%
2021	119	99	120,20%
2022	119	105	113,33%
2023	108	107	100,93%
2024	111	108	102,78%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

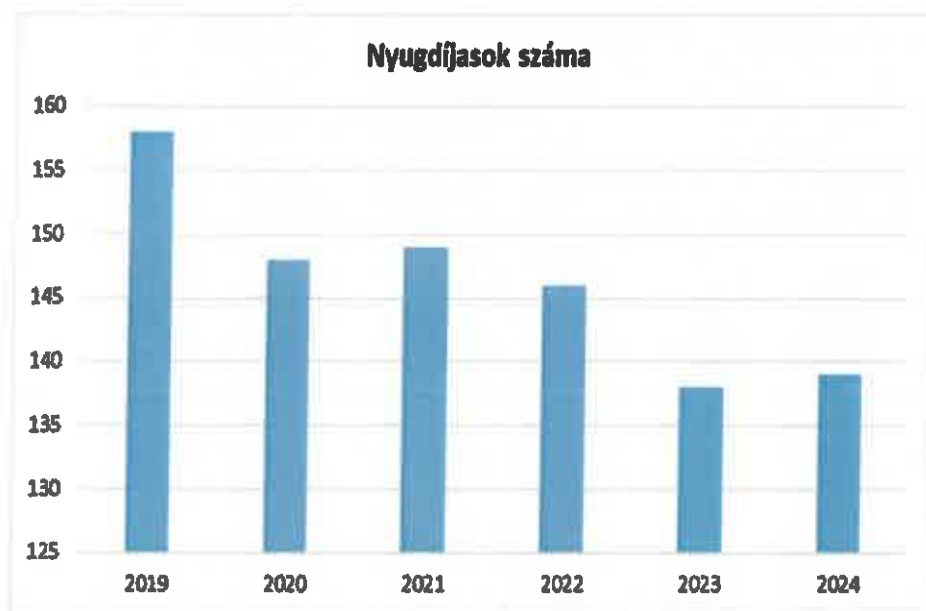
Öregedési Index (%)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	59	99	158
2020	55	93	148
2021	54	95	149
2022	55	91	146
2023	51	87	138
2024	53	86	139

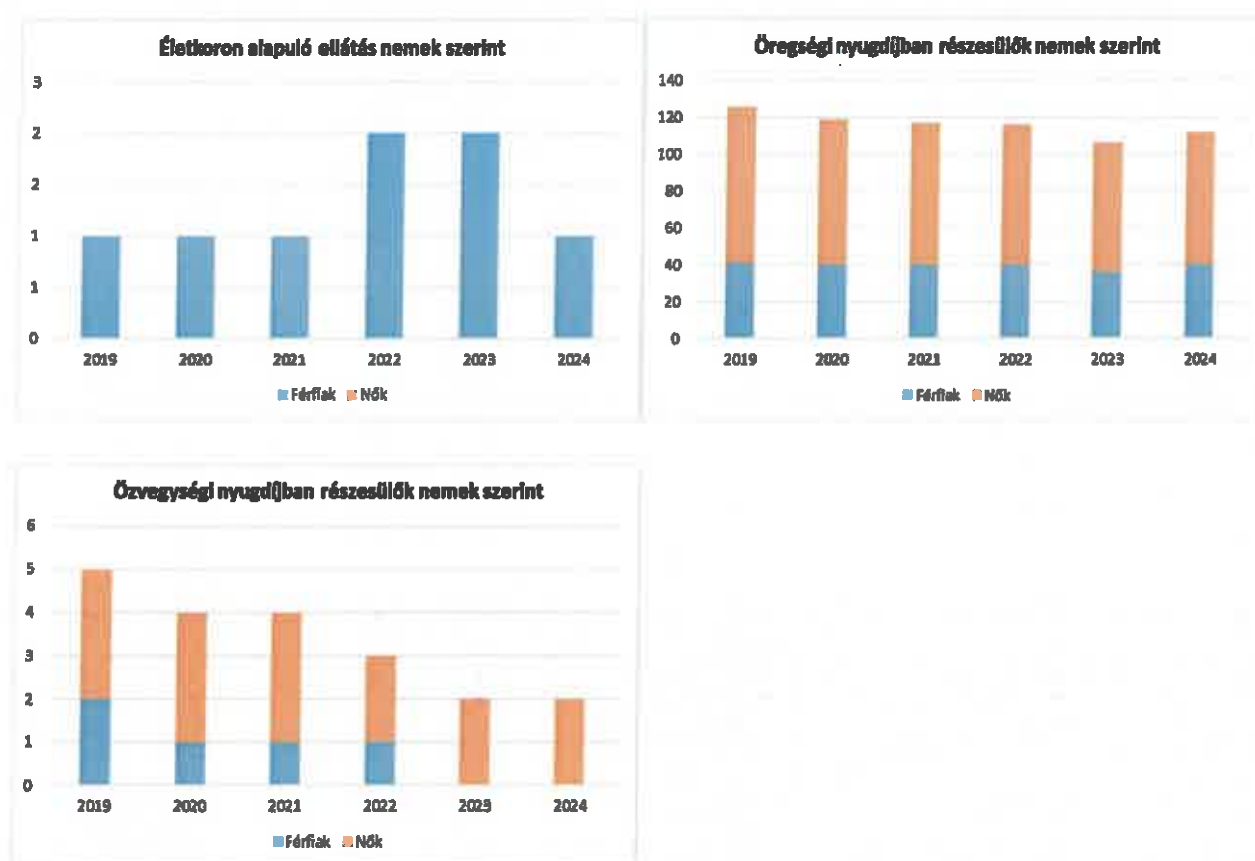
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíj-szerző ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Kétszorosítottak havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	1	0	41	85	2	3	1
2020	1	0	40	79	1	3	0
2021	1	0	40	77	1	3	0
2022	2	0	40	76	1	2	0
2023	2	0	36	70	0	2	0
2024	1	0	40	72	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idősök kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben pedig az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idősök.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	20	23	10	20	17	20
41-45 év (TS 042)	Fő	3	2	1	1	2	1
	%	15,00%	8,70%	10,00%	5,00%	11,76%	5,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	5	0	1	1	2
	%	5,00%	21,74%	0,00%	5,00%	5,88%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	3	1	5	1	0
	%	10,00%	13,04%	10,00%	25,00%	5,88%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	1	3	5	2	6
	%	5,00%	4,35%	30,00%	25,00%	11,76%	30,00%
61 éves, vagy afelélt (TS 046)	Fő	2	3	3	4	5	5
	%	10,00%	13,04%	30,00%	20,00%	29,41%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megjegyezzük a 6.1.1-es táblázattal)**

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	59	99	158
2020	55	93	148
2021	54	95	149
2022	55	91	146
2023	51	87	138
2024	53	86	139

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Királyhegyesen a szabad munkaerő-piacon, a közintézményekben nem jellemző a nyugdíjasok foglalkoztatása. Az intézmények, vállalatok ritkán alkalmaznak időseket, hiszen magasabb bért és ahhoz kapcsolódó költségeket jelentenek számukra. A két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól alkalmazásuk mellett: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel, kevésbé kritikusak a vezetéssel és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt.

b) tevékeny időszak, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Királyhegyesen leginkább a közfoglalkoztatásra jellemző az idősebb korosztály foglalkoztatása. A 14 közfoglalkoztatott közül 11-en elmúltak 50 évesek, sőt 3 fő jövőre betölti a 60. életévét. Az önkormányzati közfoglalkoztatási program lehetőséget nyújt olyan személyek foglalkoztatására, akik koruknál fogva szinte teljesen kiszorultak a munkaerőpiacról.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A fent jelzett szolgáltatások minden királyhegyesi lakos számára biztosítottak.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő Időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő Időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	120	0	9	11
2020	120	0	8	10
2021	119	0	9	9
2022	119	0	10	6
2023	108	0	10	7
2024	111	0	9	8

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az idősök egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Királyhegyesen 1984 óta működik nyugdíjas klub, amely hetente tart klubfoglalkozásokat, ahol kulturált körülmények között beszélgethetnek, kártyázhatnak az idősök. Rendszeresen szerveznek programokat, ebédet, vacsorát, kultúrműsorral, táncmulatsággal összekötve. Megemlékeznek a jeles napokról, nőnap, karácsonyi, idősök napi ünnepségeket rendeznek. Rendszeresen járnak más települések rendezvényeire, különböző kulturális vetélkedőkn, fesztiválokon vesznek részt.

c) idősök informatikai jártassága;

A településen jellemző, hogy az idős korosztály informatikai jártassága nagyon csekély.

d) a generációk közötti programok.

Az óvodában évente egyszer nagyszülők napot szerveznek, mely során együtt sütnek, főznek, kreatív tevékenységet végeznek a gyermekek és a nagymamák, nagypapák.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az aktív időskor biztosítása érdekében az önkormányzat rendszeresen támogatja a helyi nyugdíjas klubot, anyagilag és heti klubfoglalkozásaikhoz terem biztosításával is. A szervezet fontos szerepet tölt be a falu életében, tagjaikat az összetartás, tevékeny élet, tenni akarás jellemzi. A szervezet tagja példát mutatnak a falu idős lakosai számára, bebizonyítják, 60, 70, sőt 80 év felett is lehet mozgalmas életet élni. Kirándulásokat, színházlátogatásokat, kistérségi rendezvényeket szerveznek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzet, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idős emberek elmagányosodása, depresszívvé válása	Programok szervezése, aktív idősor segítése, fokozott odafigyelés a korosztályra
Kiszolgáltatottság, áldozattá válás idős korban	Tájékoztatás, megelőzés

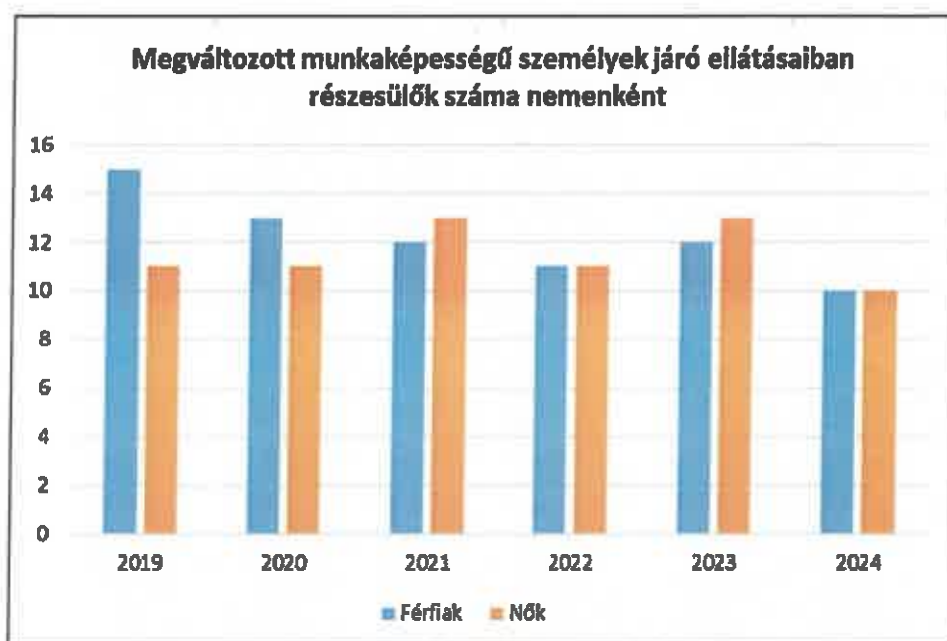
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	15	11	26
2020	13	11	24
2021	12	13	25
2022	11	11	22
2023	12	13	25
2024	10	10	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi-, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Királyhegyesen a fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre olyan adatok, melyek alapján reális képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A jövőben szükségesnek tartjuk egy olyan átfogó felmérés elvégzését, melyből kitűnik a településen fogyatékossgal élők száma, jellemzői, problémái.

A táblázat alapján látható, hogy az ellátásban részesülők száma évről évre, ha kis mértékben is, de csökken, a 2019-es bázis évben még 26 fő, volt tavaly pedig 20 fő, ez a szám körülbelül arányos a lakosság számának csökkenésével.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Az önkormányzat a közfoglalkoztatás során 2 fő munkaképesség csökkent személy foglalkoztatott több éven keresztül, jelenleg a közfoglalkoztatásban nincs foglalkoztatva fogyatékos személy. A településen nincs tudomásunk olyan vállalkozóról, munkáltatóról, aki fogyatékos személyt foglalkoztat.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Helyi szinten nincs tudomásunk erről.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hivatalos adat nem áll rendelkezésünkre, hogy történt-e hátrányos megkülönböztetés ezen a téren.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Szükség esetén biztosított a házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat is segítséget nyújt a fogyatékos személyeknek ügyeik intézésében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási formák: rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve a feltételek fennállás esetén a fogyatékosági támogatás. Ezen támogatási formákat nem az önkormányzat folyósítja, így erre vonatkozóan nem áll adat rendelkezésünkre.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – a mozgássérült, látássérült, hallássérült, értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő hozzáférés megteremtése alatt kell érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás-vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe tudják venni. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.)

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Királyhegyesen a közintézmények, az önkormányzati hivatal, egészségház, művelődési ház, általános iskola, óvoda akadálymentesített a mozgásukban korlátozott személyek részére.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Részben megoldott.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nem áll adat rendelkezésünkre.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az autóbusz megállók fizikailag akadálymentesítettek. A Makó-Királyhegyes között járó buszok egy része alacsony padlós, akadálymentesített. A Makó-Szeged között közlekedő autóbuszok többsége alacsony padlós. A járdák szinte egésze akadálymentesített.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Királyhegyesen nincsenek speciális közlekedési megoldások. Nincs a fogyatékos személyeknek nappali intézménye.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kifejezetten fogyatékossgal élőket célzó közösségi programok, érzékenyítés hiánya a helyi társadalomban.	Problémák megismerése, programok szervezése, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése
Az önkormányzat honlapja nem” „akadálymentesített	Honlap „akadálymentesítése”

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fizikai, mentális, egészségi állapot romlása	Több szűrőprogram szervezés, egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos programok minden korosztálynak a gyermekektől az idősekig
Fejlesztésre szoruló kamerarendszer	A meglévő kamerarendszer fejlesztése, folyamatos karbantartása, működtetése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Királyhegyesen több, aktív tevékenységet folytató civil szervezet, lakossági önszerveződés működik, amelyek tevékenységükkel hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. Királyhegyes Községi Önkormányzat együttműködési megállapodást kötött a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjában meghatározott fejlesztési projektek keretében végzett helyi szintű programok megvalósítása érdekében.

Királyhegyes Község területén a Római Katolikus Egyház található meg. Önkormányzatunk kiváló és példaértékű kapcsolatot ápol az egyházzal.

Királyhegyes község közös hivatalt alkot Ambrózfalva, Magyarcsanád, Makó és Nagylak településekkel. A közös hivatal székhelye Makó város.

Királyhegyesen 2024-ben Román Nemzetiségi Önkormányzat alakult. Királyhegyes Községi Önkormányzat és a Királyhegyesi Román Nemzetiségi Önkormányzat együttműködési megállapodást kötött azzal a céllal, hogy segítse a nemzetiségi jogok érvényesítését, biztosítsa a nemzetiségi önkormányzat működésének személyi és tárgyi feltételeit, szakmai segítséget nyújtson feladatainak ellátásában.

A for-profit szféra rendszeresen támogatja az óvoda, iskola, önkormányzat és a civil szervezetek rendezvényeit.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony iskolai végzettséggel, képzettséggel nehezebb elhelyezkedni a munkaerőpiacon	Munkaerő-piaci szolgáltatások kapcsolattartás a foglalkoztatási osztállyal, képzőszervekkel pályázati lehetőségek kutatása
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Elszegényedett, éhez és nélkülöz családok	Alapvető élelmiszerek, tisztasági termékek, ruházat biztosítása a nélkülöz családoknak
Gyermekek	Nyári szünetben céltalan, csavargó gyermekek	Szabadidős programok szervezésével közösségi élmények szerzése, csavargás megszüntetése
Gyermekek	Hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása	Prevenációs programok szervezése a hátrányos helyzetű gyermekek részére
Idősek	Kiszolgáltatottság, áldozattá válás időszakban	Tájékoztatás, megelőzés
Idősek	Idős emberek elmagányosodása, depresszív válna	Programok szervezése, aktív idősor segítése, fokozott odafigyelés a korosztályra
Nők	Nőket ért erőszak/családon belüli erőszak – információhiány	Tájékoztatás, figyelemfelhívó programok szervezése
Nők	Gyermekvállalás után/mellett nehéz visszajutás a munkaerőpiacra	Családos nők elhelyezkedését elősegítő pályázatok, programok felkutatása és az érintettek informálása.
Fogyatékkal élők	Kifejezetten fogyatékkal élők célzó közösségi programok, érzékenyítés hiánya a helyi társadalomban.	Problémák megismerése, programok szervezése, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése
Fogyatékkal élők	Az önkormányzat honlapja nem „akadálymentesített”	Honlap „akadálymentesítése”

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Fizikai, mentális, egészségi állapot romlása a lakosság egészét tekintve	Több szűrőprogram szervezése, egészséges életmódra nevelési programok gyermekeknek és felnőtteknek is
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Fejlesztésre szoruló kamerarendszer	A meglévő kamerarendszer fejlesztése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a mélyszegénységben élők igényei kezelhetők.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők minél hamarabb és minél nagyobb számban munkához jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek családban történő harmonikus nevelkedését és jogaik érvényesítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök problémáinak megoldására, lehetőség szerint úgy, hogy saját környezetükben maradjanak.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az élet minden területén az esélyegyenlőség biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők igényeire, mivel mindannyiunk felelőssége elősegíteni speciális képzésüket, foglalkoztatottságukat.

Célunk lakosaink jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói

környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe, sorszáma	A helyzettelenzés, következtetésben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményességének fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma											
1	Egészségesebben mentális állapot a lakosság egészségi tekintetében	Jobb életminőség, egészségesebb, hosszabb élet	Gazdasági Program (2024-2029)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Egészségre nevelési programok, tanácsadás, szűrések	Királyhegyes Község Polgármester	2030.11.30.	Kevésbé beteg, rossz mentális állapotú személy	humán, pénzügyi, technikai	Hosszú távon fenntartható	Nem releváns
2	Kamara rendszer fejlesztése	Biztonság, növekedés településen	Gazdasági Program (2024-2029)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Meglévő kamara rendszer fejlesztése	Királyhegyes Község Polgármester	2027.11.30.	Megelőzés és büntető-jelzőrendszer felderítés	Pályázati, pénzügyi, technikai, humán	Hosszú távon fenntartható	Együttműködve Kövegy, Nagylak településekkel
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Alacsony iskolai végzettséggel, képzettséggel nehezebb elhelyezkedni a munkaerőpiacon	Felzárkózás, könnyebb munka-vállalás	Gazdasági Program (2024-2029)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Lehetőségek keresése, tájékoztatás, szervezés	Királyhegyes Község Polgármester	2030.11.30.	Alacsonyabb munkanélküliségi ráta	pályázati, humán, pénzügyi	5 év	Nem releváns
2	Adni jól, elszegényedő családok	Elszegényedő, nélkülöző családok lerendelése	Királyhegyes Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2021.(XII.25.) önkormányzat rendelet a települési támogatásról	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Legyen jobb a gyermekeknek! Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Pályázatok, lehetőségek keresése, adományozások, bírák szervezése, koordinálása	Királyhegyes Község Polgármestere családsegítő, védőnő	2030.11.30.	Ruha, élelemiszer, tisztasági csomagok szalma	pályázati, humán, pénzügyi	Hosszú távon fenntartható	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Mián itt a tér	Nyári szünetben céljain, csavargó gyermek	A gyermekek számára elérhető szabadidős tevékenységek bővítése	Pályázati lehetőségek, programok szervezése	saját gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Legyen jobb gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032)	szabadidős programok szervezésével közvetlen érintettek szervezése, csavargás megszüntetése	Királyhegyes Község Polgármestere , kulturális munkatárs, civil szervezetek	2030.11.30.	Kevesebb, csellengő, csavargó gyermek	pályázat, technikai, pénzügyi	Humán, távon fenntartható	Nem releváns
2	Tanfítási órákon kivül segítő programok szervezése	A gyermekek tanfítási órák után felügyelet nélkül vannak	Tanfítási órákon kivül segítő programok szervezése, tartalmass szabadidős előltetés évtben	Nem releváns	Legyen jobb gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Legyen jobb gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Prevenációs programok évtben gyermeknek	Királyhegyes Község Polgármestere , kulturális munkatárs, civil szervezetek	2030.11.30.	Segítő programok száma	pályázat, technikai, pénzügyi	Humán, távon fenntartható	Nem releváns

III. A nők esélyegyenlősége

1	Beszéjünk róla!	s Nőket ért erőszak/családon belül erőszak – információhiány	Rendezvények szervezésével, tájékoztató anyagok készítésével információ- hiány mérésével	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)	Tájékoztató elbárási szervezés, információs anyag készítés, eljárások a célcsoportnak	Királyhegyes Község Polgármestere , kulturális munkatárs, civil szervezetek	2030.11.30.	A programon való részvétel, aktivitás	pályázat, technikai, pénzügyi	Humán, távon fenntartható	Nem releváns
2	Anyák vagyok, dolgozni szertnek	Gyermekvállalás után/mellett nehéz visszatérni munkapiacra	Nő/családok nők számára induló képzések, munka- lehetőség keresése, családberát munkahelyek kialakítása	Nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)	Információ- gyűjtés, képzések felkutatása, tájékoztató, összefűzés családberát munkahelye alakításra	Királyhegyes Község Polgármestere , Foglalkoztatási Osztály, képzés szervezők	2030.11.30.	Női munka- néllétiségi rta csökkentése	pályázat, technikai, pénzügyi	Humán, távon fenntartható	Nem releváns

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Nem egyedül!	Idős emberek elmagányosodása, depresszióvá válása	Rendszeres programok, szabadidő hasznos elöltésének lehetősége, nyugdíjas klub működésének támogatás	Gazdasági program (2024-2029)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősgazdálkodási Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034)	Adatgyűjtés, programok szervezése, célcsoport tájékoztatása	Királyhegyes Község Polgármestere, Nyugdíjas klub vezetője	2023.11.30.	Aktív, tartalmas életet élő időskorúak	pályázat, humán, technikai	Hosszú távon fenntartható	Kistérségi nyugdíjas rendezvények
2	Nem mind arany	Kiszolgáltatottság, időskorúak elmagányosodása, időskorúak elmagányosodása	Kevesebb idős ember világon, családban, bűncselekmény áldozatává	Gazdasági program (2024-2029)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősgazdálkodási Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034)	Adatgyűjtés, programok szervezése, célcsoport tájékoztatása	Királyhegyes Község Polgármestere, Nyugdíjas klub vezetője, Körzeti megbízott, polgárőrök	2023.11.30.	Idősek biztonság-érzetének növelése, csalások visszaszorítása	pályázat, humán, technikai	Hosszú távon fenntartható	Nem releváns
V. A fogvatékosokkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Mindannyian mások vagyunk, de mégis van egy közös dalunk!	Kifejezetten fogvatékosokkal élő közösségi programok, érzékenyítés hiánya a helyi társadalomban	Problémák megismerése, programok szervezése, érzékenyítő rendezvények elbárálosa	Gazdasági program (2024-2029)	Országos Fogvatékosügyi Program (2015-2025)	Programok, előadások szervezése, célcsoport tájékoztatása	Királyhegyes Község Polgármestere, kulturális munkatár, civil szervezetek	2030.11.30.	Tartalmas programok a fogvatékosokkal, életképes tolerancia növelés	pályázat, humán, technikai	5 év	Nem releváns
2	Jót, jobban!	Az önkormányzat honlapja nem is akadálymentesített	A vakok és csökkentett látók is használhatják honlapunkat	Gazdasági program (2024-2029)	Országos Fogvatékosügyi Program (2015-2025)	Pályázati lehetőségek keresése, honlap akadálymentesítése, működésének	Királyhegyes Község Polgármestere, kulturális munkatár, civil szervezetek	2030.11.30.	Szélesebb körű tájékoztatás	pályázat, humán, technikai	5 év	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

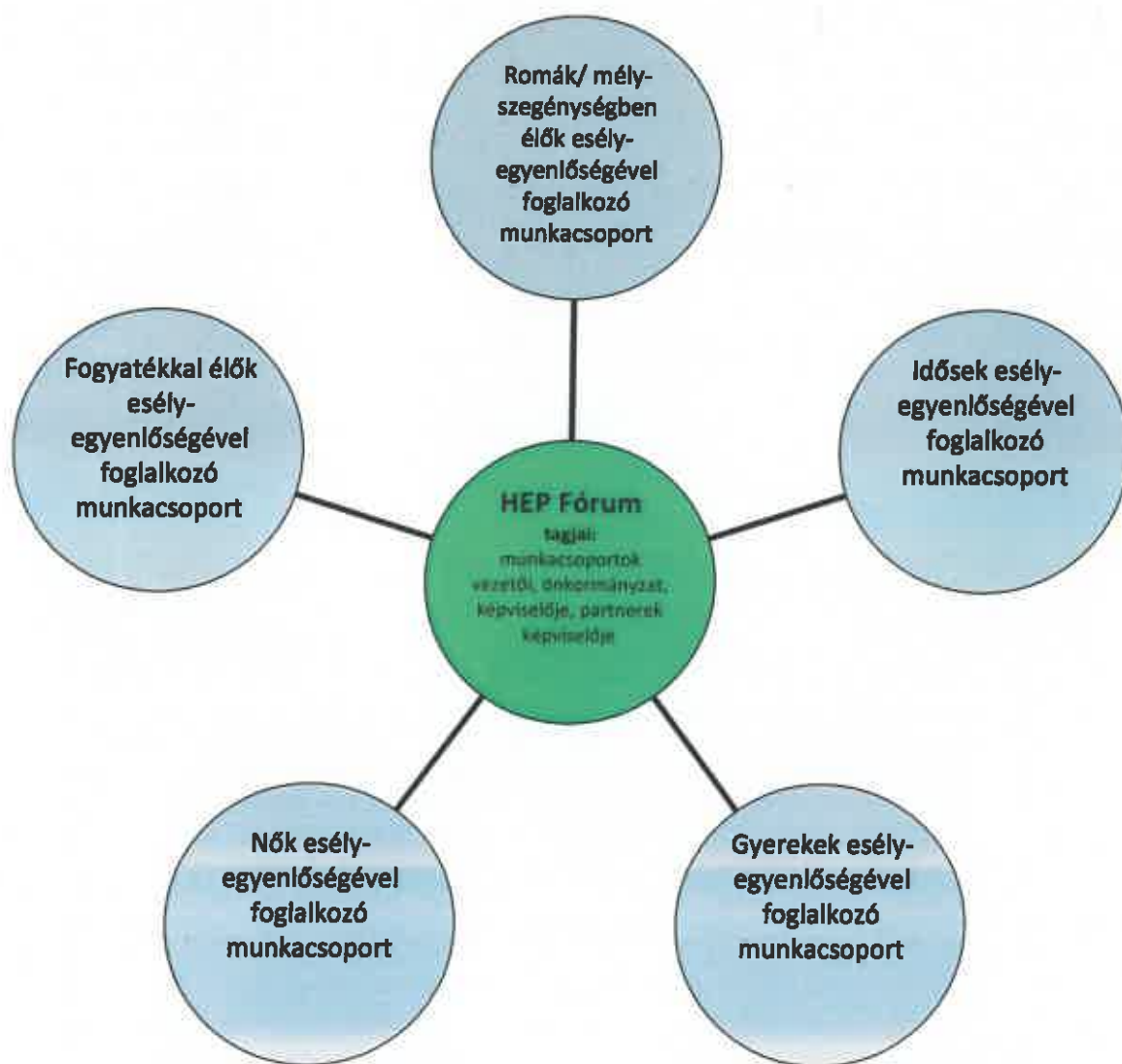
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankertületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Királyhegyes Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Királyhegyes község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ____2025.(XI. 25.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Királyhegyes, 2025. november

Verebes Anita Ágota
polgármester

